

„AZON – platforma informacyjna również dla niepełnosprawnych”, czyli zasoby nauki dla wszystkich

Urszula Małecka

3

Ogólnopolska konferencja pt. „AZON – platforma informacyjna również dla niepełnosprawnych” odbyła się 9 listopada w Centrum Historii Zajezdnia Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” we Wrocławiu. Jej uczestnicy rozmawiali o zasobach naukowych udostępnianych w internecie w taki sposób, by mogły z nich korzystać także osoby niepełnosprawne. Zasoby będą dostępne na zasobynauki.pl i będą udostępniane bezpłatnie.

AZON, czyli Atlas Zasobów Otwartej Nauki to internetowa platforma informacyjna, którą tworzą wspólnie: Politechnika Wrocławska (lider projektu) oraz partnerzy: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu oraz Instytut Badań Systemowych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

— Dostęp do zasobów nauki zwiększa możliwości samodzielnego kształcenia, podnoszenia poziomu wiedzy i kompetencji oraz wyszukiwania i analizowania danych naukowych – podkreśliła, otwierając konferencję, mgr Ma-

rzena Kordys, kierownik projektu. – Cyfrowe udostępnienie zasobów otwiera także nieograniczone możliwości ponownego wykorzystania informacji m.in. w innowacyjnych aplikacjach i usługach - dodała.

W tym wielkim wirtualnym magazynie z wiedzą naukową znajdują się tysiące materiałów, takich jak: książki, artykuły, czasopisma, raporty, notatki, skrypty, obrazy, rysunki, szkice, zdjęcia. Będą też materiały konferencyjne, próbki, filmy, nagrania, modele 3D i wiele innych. Materiały będą też dostosowane do potrzeb osób niewidomych czy niesłyszących. Platforma udostępni swoje zasoby bezpłatnie.

– Z AZONem chcemy dotrzeć do wszystkich, w tym niepełnosprawnych. Najbardziej zależy nam na młodzieży, licealistach, przyszłych studentach. Chcielibyśmy, aby już teraz zaczęli przeglądać i korzystać z zasobów naukowych, które udostępniamy w naszej platformie. Chcemy zachęcić tych młodych ludzi do korzystania z wielu źródeł informacji, w tym AZONu, zwłaszcza, że tworzą go ludzie kompetentni, z kwalifikacjami i merytorycznie przygotowani – powiedział dr inż. Jacek Oko, kierownik merytoryczny projektu.

Konferencję nie przypadkiem zorganizowali pracownicy Politechniki Wrocławskiej. To na tej uczelni działa największe w Polsce tyfłolaboratorium. Jego pracownicy zajmują się przystosowywaniem zasobów naukowych do potrzeb osób niewidomych czy niesłyszących. Z fachowych książek, także tych z wzorami matematycznymi i skomplikowanymi schematami, mogą korzystać wszyscy: niewidzący, niesłyszący czy nie mogący się poruszać. Na Politechnice Wrocławskiej studiuje ponad 500 niepełnosprawnych studentów. Głównie z myślą o nich zespół Tyfłolabu dołącza do książek i programów komputerowych wersje dźwiękowe, migowe i dotykowe (teksty wydrukowane alfabetem Braille'a lub wypukłe grafiki). Wkrótce z materiałów tych będzie

mogło korzystać znacznie więcej zainteresowanych.

– W AZONie znajdują się publikacje dostępne dla osób wykluczonych informacyjnie: czyli z dysfunkcją wzroku, niewidomych, głuchych, mających problemy ze rozumieniem tekstu i z jego percepcją – wyjaśnił inż. Marek Tankielun, kierownik Tyfłolaboratorium. – Udostępnimy ok. 500 publikacji. Dążymy do tego, żeby opracowana przez nas wersja była czytelna dla wszystkich. Jeżeli książka jest właściwie opracowana, nie ma problemu z udostępnieniem najbardziej nawet skomplikowanych grafik, wzorów - dodał.

Do AZONu w cyfrowej formie trafiają m.in. eksponaty z Muzeum Politechniki Wrocławskiej. Cyfrowe wersje ma już ponad 290 obiektów. Są wśród nich urządzenia techniczne używane przed laty w laboratoriach, przyrządy pomiarowe, elementy infrastruktury technicznej, w tym na przykład amperomierze, woltomierze, próbki akumulatorów, wagi, szklana aparatura chemiczna, medale i zdjęcia, elementy wyposażenia Telewizji Styk, takie jak: kamery, aparaty, dyktafony, stare przezroczka. Jednym z najciekawszych eksponatów jest anemometr skrzydełkowy (wiatromierz). Digitalizowane są też barometry, barografy, aparaty fotograficzne, mierniki oraz elementy aparatury pomiarowej używanej w laboratoriach Politechniki Wrocławskiej, a także maszyny do pisania. Najstarsze zeskanowane i sfotografowane eksponaty to zegar ciemniowy z 1880 r. i tablica znamionowa kotła parowego z 1908 r.

– Projekt zakłada, że powinniśmy zdigitalizować w formie fotografii 360 stopni i skanów 3D ok. 550 obiektów muzealnych – zapowiedział Wojciech Drzewiński, kierownik odpowiedzialny za udostępnianie zasobu Politechniki Wrocławskiej. – Staramy się, żeby każdy obiekt miał wykonany zarówno model 3D, jak i fotografię 360 stopni - mówił.

Część zasobów z kolekcji Politechniki Wrocławskiej i Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej również będzie dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych odbiorców. Do różnych materiałów dodawane są napisy, transkrypcja fonetyczna czy lektor języka migowego.

AZON powstaje w ramach projektu: Aktywna Platforma Informacyjna e-scienceplus.pl w Centrum Wiedzy i Nauki Technicznej (CWiT) Politechniki Wrocławskiej i jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.